

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

PUKKILA 29.3.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Pukkilan askeleet

Pukkila on liki 2 000 asukkaan uusmaalainen kunta. Maaliskuussa yhdeksän henkilöä kokoontui keskustelemaan Suomen ja oman alueen tulevaisuudesta. Tilaisuuden emännöi Mäntsälän kansanopisto.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Tilaisuuden koordinaattorina toimi rehtori **Airi Pekkala-Mäkitalo**.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Kysymyksen äärellä keskusteltiin eriarvoistumisesta eli siitä, onko kaikkien mahdollista tavoitella yhtäläisesti hyvää elämää. Hyvän elämän todettiin tarkoittavan esimerkiksi opiskelua, työtä tai merkityksellistä tekemistä. Samaa mieltä oltiin taiteen ja kulttuurin tärkeydestä hyvän elämän eväinä, ja vapaaehtoisuudesta voimavarana. Eri mieltä oltiin siitä, onko samanlaisten mahdollisuuksien tarjoaminen kaikille silkkaa utopiaa.

Käytännölliseksi ratkaisuksi omaishoitajien tueksi ehdotettiin vanhusparkkia, jotta omaishoitajat saisivat välillä levätä. Suosituimmaksi ehdotukseksi äänestyksessä nousi yksilöiden hyvinvoinnin takaaminen laajemmin: ”Julkisen puolen ja kolmannen sektorin vapaaehtoisten on pidettävä huolta yhteiskunnan heikoimmista.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Pohdinta koulutuksen merkityksestä jatkui. Lisäksi puhuttiin solidaarisuuden tärkeydestä: ”Kaveria ei jätetä.” Osansa keskustelussa saivat myös luonnosta huolehtiminen, omavaraistalous ja sukupolvien välinen yhteys. Keskustelu sivusi myös suomalaista arvopohjaa, humanismia, länsimaista demokratiaa ja avoimen yhteiskunnan sekä uskottavan yhteiskuntajärjestyksen tärkeyttä.

Ratkaisuksi äänestettiin yhdyskuntasuunnittelua välineeksi, jolla suunnata kohti lisääntyvää hyvää ihmisten kesken: ”Ihmisten välinen toiminta; välittäminen, kasvatusta, kunnioittaminen sukupolvelta toiselle on oppimisprosessi, jota autetaan hyvällä yhdyskuntasuunnittelulla.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Keskustelua käytiin paljon Porvoonjoen suojelusta. Veden laatu, saatavuus ja turvallisuus on taattava myös tulevaisuudessa. Konkreettisenä tulevaisuuden toivoa herättävänä esimerkkinä kerrottiin, että 50 vuotta sitten Porvoonjoki oli likaviemäri, jonka puhdistumisessa on tähän päivään mennessä tapahtunut jo paljon parantamista. Yhteistyötä vesiensuojeluyhdistyksen kanssa pidettiin keskeisenä yhä kirkasvetisemmän tulevaisuuden suhteen. Ympäristön lisäksi haluttiin suojella Pukkilan henkistä perintöä kulttuurikuntana.

Suurimman suosion sai ympäristöön ja yhteisöllisyyteen panostava ehdotus keväisistä siivoustalkoista seuraaviksi sadaksi vuodeksi: ”Vuositainen, yhteisöllinen kevätsiivous, seuraavat sata vuotta pidetään huolta vedestä ja sen laadusta, koko ympäristöstä.”

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella **#100askelta**

Kaikki Pukkilan keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Julkisen puolen ja kolmannen sektorin vapaaehtoisten on pidettävä huolta yhteiskunnan heikoimmista.
- Yhteisön ilmapiirin mahdollistama taide ja kulttuuri ovat tärkeimpiä asioita hyvään elämään.
- ”Vanhusparkki”, omaishoitajat voivat tuoda omaisensa ”parkkiin” sillä aikaa, kun hoitaa omia asioitaan tai lepää.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Ihmisten välinen toiminta; välittäminen, kasvatusta, kunnioittaminen sukupolvelta toiselle on oppimisprosessi, jota autetaan hyvällä yhdyskuntasuunnittelulla.
- Tarvitaan yhteisön ja kodin yhteistä asennekasvatusta, jotta kaikki pitäisivät huolta ympäristöstä.
- Perheen yhteinen keskustelu viikoittain, arki on parasta, lapsi/nuori ymmärtämään oman arvonsa ja mahdollisuutensa vaikuttaa yhteiseen asiaan.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Vuosittainen, yhteisöllinen kevätsiivous, seuraavat sata vuotta pidetään huolta vedestä ja sen laadusta, koko ympäristöstä.
- Kuntalaisille idealaatikko.
- Kulttuurikuntaa kannattaa pitää yllä; kunta yhdessä kunnassa toimivien yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa jatkaa perinteitä, jotka elävät ajassa.
- Ylläpidetään ja parannetaan Porvoonjoen suojelua, jotta se olisi edelleen hyvä virkistyspaikka 100 vuoden päästä.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelusarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämä
Bildningsalliansen